

Zó zit dat | Waals vignet is niet de enige manier om wegenonderhoud te financieren - Transporteconoom Roel Gevaers: 'Met een slimme kilometerheffing kan je ook de files aanpakken'

De Waalse regering wil een wegvignet invoeren. Maar er zijn nog andere mogelijkheden om iedereen te laten betalen voor het gebruik van de wegen, ook buitenlandse chauffeurs. Bijvoorbeeld tolwegen en rekeningrijden. Wat zijn de verschillen en wat is het beste? Transporteconoom Roel Gevaers wikt en weegt.

Wat is een wegvignet?

Vlaamse reizigers zullen het wegvignet vooral kennen van Zwitserland en Oostenrijk, waar het online of aan de grens te koop is en op de voorruit wordt gekleefd. Soortgelijke stickers zijn er nu ook in bepaalde Europese steden, bij wijze van klimaatmaatregel. Er zijn er voor een dag, week, maand, kwartaal of volledig jaar. In Wallonië zijn de precieze tarieven nog niet bekend, maar de tolheffing zou voor een heel jaar zo'n 80 euro kosten. 'De logica erachter is om iederéén te laten betalen voor het gebruik en de slijtage van wegen, ook wie geen belasting betaalt in de regio zelf', zegt transporteconoom Roel Gevaers (UAntwerpen). 'De wegentaks voor de eigen bevolking vervalt dan in principe, maar da's niet overal zo.'

Wat zijn tolwegen?

De 'péages' in Frankrijk zijn het bekendste voorbeeld. 'Die wegen worden vaak uitgebaat en onderhouden door een publiek-private samenwerking: van de overheid én een privébedrijf', legt professor Gevaers uit. 'In tegenstelling tot het wegvignet, dat voor veel wegen nodig is, geldt tol alleen voor bepaalde stukken snelweg.' Bij ons wordt bijvoorbeeld tol geheven aan de Liefkenshoektunnel in Antwerpen.

Wat is rekeningrijden?

Ook wel kilometerheffing genoemd. Momenteel is die er in Vlaanderen alleen voor vrachtwagens. Speciale apparatuur houdt bij hoeveel kilometer een truck - ook een buitenlandse - over Vlaamse snelwegen rijdt en daarop wordt deze belasting berekend. Op 1 juli werden de tarieven verhoogd en begin dit jaar kwamen er ook nieuwe stukken snelweg bij

die betalend zijn.

Wat is de beste oplossing?

'Uit onderzoek blijkt dat een slimme kilometerheffing het meest fijnmazig is', aldus Gevaers. 'Niet alleen betaal je dan exact voor het aantal kilometers weg dat je 'verslijt', bovendien kan het systeem dynamisch worden ingezet om de files aan te pakken. De tarieven worden dan aangepast naargelang de locatie en het tijdstip dat je onderweg bent. Tijdens de spitsuren betaal je dan meer omdat files veel kosten voor de economie. In de hoop dat de lagere tarieven buiten de spits het verkeer wat meer zullen spreiden over de dag.'

Komt er een tolheffing in Vlaanderen?

Allicht niet voor personenwagens. Daar is de politieke tegenstand te groot voor, Vlaams Belang maakte er tijdens de jongste verkiezingen zelfs een strijdpunt van. 'Al denk ik wel dat de invoering van rekeningrijden een kwestie van tijd is', zegt professor Gevaers. 'Ik zie niet in hoe de fileproblemen anders ooit écht kunnen worden aangepakt.'

Conclusie

Vlamingen en hun politici houden niet van tolwegen of rekeningrijden, maar in Wallonië komt er binnenkort wel een wegenvignet. Volgens experts is een slimme kilometerheffing echter beter om de files aan te pakken. n

TEKST: GUY VAN GESTEL